

solvendo, dummodo sententia concipatur in personam procuratoris. Gravari. in addit. ad praxim. Vestrii, l.4.c.4. in fi. n. 41. post DD. in l. si defunctus 15. ff. de proc. 237 Bald. in l. nulla dubit. 23. C. eod. tit. Grat. discept. foren. 2. p. 6. 243. n. 13. & 14. ubi post Ill. conf. 138. col. 2. ad med. n. 2. & per totum l. 4. intelligit, dummodo non sumus in domino, qui sine herede decesserit, tunc enim nec poterit ferri sententia cum dicto procuratore & etiam in rem suam, & cessionario: & in causa quoque possessoria.

238 Item valet sententia contra mortuum, quando iudex ignoravit mortem, Riminal. junior conf. 179. n. 27. cum seqq. lib. 2. Angel. conf. 223. pro decis. post prin. vers. concludo igitur, nu. 2. & de veriori opinione contra alios concludunt Ill. in l. non exigimus §. si quis in iudicio n. 5. ff. si quis cautio. Butr. in c. quia, col. 2. in prin. sub nu. 7. de iudiciis. Milis in verbo, sententia lata contra mortuum fol. 423. Put. dec. 186. in fi. p. 1. ubi quod est vera in profanis, secus in beneficiis, Riminal. Jun. conf. 179. n. 30. lib. 2. Beccius conf. 110. per totum. Guid. Papæ dec. 86. Procurator. Rebuff. de sentent. gl. uni. n. 10. tom. 3. fol. 434. Marant. de ord. jud. 3. p. 6. p. prin. n. 107. Costa de ignor. & scien. fact. cent. 2. d. 74. nu. 7. multos alios referens sequitur Grat. ubi proxime nu. 9. & seqq. & tom. 1. c. 18. à n. 29. cum plurib. seqq. Miñingi cent. 1. observ. 85. n. 4. Andr. Gail. observ. 19. l. 1. n. 4. Rebuff. in l. morbus fonticus 113. col. 1. vers. secundus non valet. ff. de verborum. sign. Gabr. conf. 50. in prin. lib. 1.

239 Indistinctè tamen secundum est, in procuratore constituto à Prælato, vel rectore alicujus Ecclesiæ in his, quæ ipsam Ecclesiam tangunt ut, mortuo Prælato constituto mandatum finitum, censetur, etiam re non integra, & lite jam per ipsum contestata, in vita constituentis, text. est mirabilis, in clem. si procur. cujus hæc sunt verba: Procuratorem à Prælato, rectore, vel alio quolibet, pro Ecclesia sua vel cum beneficio constitutum, per mortem constituentis revocari censemus, etiam quoad negotia jam incepta, & causas, in quibus per ipsum lis fuerit ante mortem hujusmodi contestata; ubi latè gl. & Doctores.

240 Memineris etiam, quod instrumentum, seu acta, quæ coram uno notario tractantur, non sufficit præsentare, & fuisse producta in actis alterius notarii, etiam ejusdem iudicis & tribunalis, sed omnino debent produci in actis ejus, qui causam tractat, ut aliàs fuit tentum per Rot. in una Romana census 4. Decemb. 1595. coram Cardinali Pamphilo de qua testatur Marefc. var. resol. lib. 2. c. 107. num. 4. ubi à prin. post alios, quod si coram eodem iudice, & inter easdem personas duæ causæ tractentur, gesta in una non probant in alia, nisi expressè reproducantur, nec iudex potest supplere ex capite notorietatis; rectè conducunt quæ dixi 4. p. c. 1. à n. 8. & seqq.

242 Illud tamen valde utilissimum notaverim, quod cum de jure, & Rotæ stylo nonnullæ sint iudicii solemnitates essentialiter requisitæ, quarum omisio actum iudicium, & sententiam vitient ipso jure, & ita per Rot. in dies declaratur, tamen omnia sustinentur si de contrario Hispaniæ iudiciorum stylo doctum fuerit, & appareat, quoniam generale verum est, ut in ordinariis iudiciis, stylos, & consuetudo loci, ubi litigatur, & iudicium agitur, semper est servandus, gl. fin. & ibi Abb. 243 num. 10. & 11. & cæteri omnes in c. quod clericis de for. compet. Felin. in c. Ecclesiæ Sanctæ Mariæ, n. 55. de constit. Roch. de Curt. in c. fi. de consuetud. sct. 8. n. 69. & sess. 9. q. 16. à n. 37. & 38. Vant. de nullit. ex defect. process. n. 56. Jacob. Put. dec. 99. n. 2. lib. 3. Hieron. Gonz. in regul. de men. alter. gl. 9. §. in annot. nu. 104. plenissimè Roland. à Vall. in conf. 48. n. 1. & per totum vol. 3. qui post alios n. 13. & 23. secutus à Gonz. ibi n. 105. affirmat, iudicium appellacionis teneri approbare iustum styllum tribunalis inferioris, juxta quem iudex à quo processum

ordinavit, de quo vide quæ nos latè supra 1. p. c. 2. §. 1. principio.

Et in terminis ita pluries declaravit Rot. Rom. ut in una Corduben. decimarum 14. Januarii anno 1594. coram Seraphino, & in alia Calagurita. oblationum 26. Maii 1590. coram Comitolo; & in Toletana decimarum de Sarre 16. Februarii coram Pamphilo, & aliàs sæpius, ut testatur, Hier. Gonz. in d. l. regul. de mens. & alter. gl. 9. §. 1. in annot. n. 55. & est bona decisio Cæs. de Grass. 6. n. 6. de sent. & re jud. per Gonz. de Paz. in prax. 1. p. 10. 1. 8. temp. ex n. 45. & tom. 2. c. 2. de citat. n. 14. qui per d. Rotæ decisiones fuit allegatus, quibus dicitur, quod examen testium de Hispania citatione, etiam unica pro toto termino probatorio præfixo, & postmodum pro- 245 rogato, sustineatur ex Hispaniæ stylo, qui patitur aliquas limitationes, ut per Gonz. latè supra, qui à n. 65. defendit styllum Hispaniæ, ut terminus probatorius sit communis, & eodem tempore, reo atque actori curat, quidquid de stylo Rotæ servetur, ut prius, probet 246 actor, postmodum autem reus, actoris probatione relevante; putat tamen ipse num. 69. quod si tribunali- bus Ecclesiasticis reus ex aliqua iusta causa infiteret, quod non sibi præfigatur delatio ad probandum suas 247 exceptiones, donec actor suam probet intentionem, obtineret, quod potest sustineri ex his quæ ipse à num. 65.

Hinc etiam fluit, quod licet de jure, & Rotæ stylo 248 examen testium sit nullum ipso jure, factum notarium recusatum, ad quod sola suspicio absque causæ expressione cum juramento sufficit, ad illum removendum in totum. Gaill. pract. observ. lib. 1. observat. 33. nu. 17. Mascard. conf. 1095. nu. 32. Virginius de Boccat. tract. de liter. remiss. c. 6. n. 14. Scaccia tr. de jud. causa. civil. & crim. lib. 2. c. 8. n. 919. & seqq. fol. 317. non tamen ei datur adjunctus, ut de ratione, & inconvenientibus adjuncti videndus Gonz. in regul. de mens. & alter. gloss. 9. §. 1. in annotat. à n. 98.

Tamen quia stylus Hispaniæ in causis ibidem adhuc 249 pendentibus aliud servat, nempe recusatum receptore & notario, re non integra, hoc est, postquam incepit negotium, non removetur in totum, sed adjunctus ei datur, ut ex l. 22. tit. de los recores lib. 2. recopil. Greg. Lopez tit. 4. p. 3. in gl. magna. prope finem, allegans Joann. de Plat. in l. nulli. ad fin. C. de num. & actuar. Aviles in c. prætor. c. 35. in gl. verbo remissa. n. 4. Paz. in prax. tom. 1. p. 1. temp. 10. n. 8. & in annot. de tabel. n. 42. Avend. de exequen. mand. 2. p. c. 15. n. 5. Azeved. in l. 1. tit. 10. n. 22. & in l. 1. n. 11. tit. 27. lib. 4. recopil. pariter dictus stylus sustinetur, nec reprobarur à Rota secundum Gonz. ubi proxime nu. 103. & seqq. ubi & rectè dicit, aliud esse dicendum in causis pendentibus in Rota, ad quas examinantur testes in Hispania, vigore remissoria. 250 lium Rotalium; quia tunc notarius remissorialis recusatus sit in totum removendus, juxta Rotæ styllum quo casu loquitur decisio Rotæ 604. num. 10. & 2. p. 1. diverso.

In aliis etiam casibus hic Hispaniæ stylus contrarius 251 Rotali, per eandem Rotam fuit admissus, testatur Caputaq. dec. 265. p. 3. fuisse decisum in una Calagurritana juris votandi 19. Januarii anno 1590. coram Orano, & in alia Calagurritana oblationum 26. Maii 1590. coram Comitolo testatur Gonz. ubi supra à n. 115. Put. dec. 258. n. 3. lib. 1.

Et in optimo alio casu sæpe hoc idem determinavit Rota ut in una Burgen. residentia 30. Maii 1586. coram D. Plato & in alia Burgen. concedenda licentia coram Orano de anno 1585. & in alia Conchenfi coram Blanchetto, & in Pamplon. Parochiali. 13. Julii 1600. coram Pegna. ut testatur Gonzal. de mensibus & 252 alter. gloss. 3. ff. in annotat. à n. 154. videndus num. 117. quibus resolutum fuit, quod licet de jure, & Rotæ stylo citatio ad sententiam ita sit necessaria, ut ejus omisio

omissio ipsam vitiet, & nullam reddat: tamen sententia de Hispania lata absque illa, non annullatur, ex eo quod de stylo Hispaniæ hæc citato non requiritur; imò ibi conclusio in causa vim habeat citationis ad sententiam.

Imò generaliter verum est, quod etiam ubi isthæc citatio ad sententiam requiritur, conclusio in causa post discussionem intimata utrique parti supplet omnino hujus citationis defectus; probant rationem reddentes mirabilem Gonz. ubi supra num. 154. (aliàs plures limitationes inferens) Vant. de null. c. fin. à 107. Alex. confil. 225 ponderatis nu. 22. vol. 6. Matth. de Afflic. decis. 238. incipit div. est n. 6. non tamen sufficit, si causa non esset formaliter & legitime conclusio, sed iudex dumtaxat mandaret concludi, ut fuisse decisum in una Hispanensi Capellanæ coram Bubalo, & in d. decis. Burg. residentia 30. Maii 1586. coram illustrissimo Plato restatur Gonzal. ibi n. 156.

Similiter etiam post executorialium expeditionem de Rotæ stylo intimaciones, & earum reproductiones, debent necessariò earum executionem præcedere, quarum omisio illam reddit nullam ipso jure, & attentatam, quæ tamen cum de stylo Hispaniæ non requirantur earum omisio executionem non subvertere, declaravit Rota, prout & nos probabimus inferiùs 4. p. c. 1. vers. at verò notandum est. & c. à n. 89.

CAPUT X.

De jure Regio patronatus, & an, & quibus casibus ab ordinario recusante instituere præsentatum per Catholicam Majestatem certante Regiæ Coronæ jus patronatus minimè pertinere; appellacioni interjectæ non deferendo, vis fiat?

SUMMARIUM.

- 1 Appellacioni à collatione beneficii spreto jure regio patronatus omisæ à presentato Catholicam Majestatem emisse si non deferatur, an vis fiat.
- 2 Collatio facta spreto jure patron. est nulla ipso jure. Presentatio, electio & collatio sunt fructus juris presentandi, eligendi & conferendi, ibid.
- 3 Presentatus à patrono putativo existente in quasi possessione presentatur presentato habere jus in proprietate.
- 4 Presentandi status & quasi possessio si non reperitur apud regiam majestatem, sed apud ordinarium, an jus patronatus contemptum dicatur.
- 5 In beneficiis quoad collationem, presentationem, & electionem ultimus status & immediata quasi possessio attenditur.
- 6 Quasi possessio conferendi attenditur, non jus proprietatis.
- 7 Collatorem seu patronum esse aliud est, aliud verò jus presentandi, vel conferendi habere, quia illud respicit petitorium, istud possessivum.
- 8 Presentandi jus habeo, ergo competit mihi jus patronatus, non est bonum argumentum.
- 9 Fundamenta specialissima multa urgent, quæ jus regium patronatus conservant, presentationemque ipsius beneficii impediunt, atque quasi possessionem inficiunt.
- 10 Regi Hispaniæ competit jus patronatus in quibusdam beneficiis ex Bulla Adriani VI. Clementis VII. & Pauli III. maximorum Pontificum.
- 11 Bulla Adriani VI. verba referuntur, quæ jus patronatus in beneficiis consistorialibus Regi Hispaniarum competit.
- 12 Ex clausulis Bullæ Adriani (qua eximiam voluntatem Salgado de Protect. Reg.

- demonstrant) clarè attenda earum natura & proprietate excluditur quasi possessio & prescriptio contra Regem nostrum in beneficiis sui juris patronatus.
- 13 Prescriptio ut procedat in jure patronatus regio, duo requiruntur probanda, patientia, & scientia patroni, & animus liberandi Ecclesiæ à jure patronatus.
- 14 Absque quasi possessione nulla prescriptio juris incorporalis procedere potest.
- 15 Quasi possessio in iuribus incorporalibus queri non potest, nisi ex scientia & patientia adversarii.
- 16 Contra Regem nulla potest probari scientia, & patientia, ut aliquis usurpet jus patronatus, cum potius tales Bullæ in ejus derogatione retinentur in Hispania, ne illis uti queant impetrantes.
- 17 Scientia officialium in prescriptione contra Principem sufficit, ut illi præjudicet.
- 18 Scientiam officialium in prescriptione contra Principem sufficere qui teneantur.
- 19 Qui in hac controversia mediam tenuerint opinionem.
- 20 Scientia officialium in prescriptione sufficit, nempe in iis quorum administratio spectat ad eosdem officiales, eaque ratione possunt reclamare.
- 21 Juris patronatus regalis administratio, & cognitio non pertinet ab officialibus Regis, sed ad ipsum dumtaxat, ideo scientia officialium Regi nocere non potest in ejus juris patronatus prescriptione.
- 22 Scientia officialium non nocet Regi in ejus jure patronatus.
- 23 Clausula derogatoria in contrarium faciendorum (quibus utitur Bulla Adriani) inducunt potestatem defectui voluntatis in futurum.
- 24 Clausula derogatoria procedens operatur defectum voluntatis in dispositionibus sequentibus.
- 25 Ea que sunt facti in principibus ignorare presumuntur.
- 26 Provisiones Apostolica non mutant statum beneficii juris patronatus, nec patronis nocent docentibus de suo jure patronatus.
- 27 Ordinarii provisiones non nocent patrono.
- 28 Status mutatio in beneficiis in dubio non presumitur.
- 29 Jus patronatus non admittitur per non usum.
- 30 Beneficii status mutatio procederet per provisiones Pontificis ejus concurrente scientia, & voluntate.
- 31 Ad juris patronatus regii prescriptionem in utroque Principe spiritali & temporalis, deficit intentio prescribendi & scientia, beneficium esse juris patronatus regii; nec de eo fit in supplicationibus mentio. Juris regii patronatus beneficium cum ignoret illius qualitatem, providet summus Pontifex in capite amplissima potestatis, ibid.
- 32 Possessio talis est, qualis demonstrat titulus procedens.
- 33 Possidens ex una causa, si sit insufficientis, non potest ad aliam redire, quia animus & opinio uentis attenditur.
- 34 Possessionis causam nemo mutare potest, nisi aliquo extrinsecus accedente.
- 35 Prescriptum tantum intelligitur, quantum possessum.
- 36 Prescriptio super re non extenditur ad accessoria separabilia, quare prescripta visitatione, non intelligitur prescripta procuratio.
- 37 Prescriptio non extenditur ad ea, que veniunt in antecedens, ut exemplificatur.
- 38 Prescribens institutionem non potest jure devoluto conferre.
- 39 Jure communi utens non prescribit.
- 40 Jure devoluto providens non officii patrono, nisi pro illa vice dumtaxat.
- 41 Patrono non currit tempus presentandi, nisi a die scientiæ, & notitiæ vere, non interpretatiõe.
- 42 Regibus Hispaniæ non currit tempus quadrimestre ad presentandum beneficia & Episcopatus sue Coronæ, etiam si eorum officiales sciunt vacationes.